

Załącznik nr 15
do uchwały nr XVIII/128/2016
Rady Gminy Świerzno
z dnia 14 września 2016 roku

Plan Odnowy Miejscowości Świerzno na lata 2016-2022

GMINA ŚWIERZNO

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŚWIERZNO NA LATA 2016-2022

SPIS TREŚCI

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH.....	2
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ODNOWY WSI ŚWIERZNO.....	3
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	3
INFORMACJA	3
POWIERZCHNIA MIEJSCOWOŚCI, MIESZKAŃCY I PODMIOTY GOSPODARCZE	3
POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA.....	4
WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE	4
WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	5
ŚRODOWISKO KULTUROWE, ZABYTKI	5
TURYSTYKA.....	7
OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI ŚWIERZNO	8
ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ŚWIERZNO WIZJA ROZWOJU WSI.....	11
PROGRAM ODNOWY WSI – PLAN DZIAŁAŃ NA LATA 2016 – 2022	15
MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ.....	15

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań, mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny ze Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Świerzno oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Świerzno wpisuje się w Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Świerzno, Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013 i Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (PROW 2014-2020).

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach PROW. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Priorytety:

1. „Poprawa jakości życia na wsi”
2. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
3. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego i kulturalnego na obszarach wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Świerzno jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju danej miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2016 – 2022. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Umożliwia ponadto planowe realizowanie działań

ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ODNOWY WSI ŚWIERZNO

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

INFORMACJA

Początki wsi Świerzno sięgają XIV wieku. Wieś należała wówczas do trzech członków z rodziny von Flemming. Na podstawie zachowanych ksiąg wiadomo, że w 1594 roku w jej skład wchodziło pięć gospodarstw chłopskich o wielkości 14 łanów i siedem zagrodników.

W 1716 r. wieś znalazła się w rękach Bogusława Bodo von Flemminga, z którego to inicjatywy został w niej wybudowany myśliwski dwór magnacki. Budynek zachował się do dnia dzisiejszego i jest drugim obok ryglowego kościoła z 1681 roku zabytkiem architektonicznym w miejscowości.

Od XIX wieku Świerzno stało się własnością rodziny Wattensleben. Majątek szlachecki w 1871 r. stanowiło 5170 mórg ziemi. Wieś liczyła wówczas 35 budynków mieszkalnych; w tym: 5 gospodarstw chłopskich, 4 zagrodników, 3 chałupników, na jej terenie działały także karczma, wiatrak i kuźnia. Większość mieszkańców była wyznania ewangelickiego.

W 1916 r. właścicielem majątku był hr. Hahn, a następnie w latach 1936-1946 baron v. Ruxleben. Wówczas został poświęcony kościół, który obecnie stanowi parafię rzymskokatolicką. Przed II wojną światową wieś była filią parafii Tribisów /Trzebieszewo/ synodu ewangelickiego w Trzebiatowie.

Średniowieczny rodowód wsi miał wpływ na jej pierwotne złożenie ulicowe, które uległy transformacji i obecnie formą przestrzenną zbliżone są do wielodrożnicy.

POWIERZCHNIA MIEJSCOWOŚCI, MIESZKAŃCY I PODMIOTY GOSPODARCZE

Wieś zamieszkuje 363 mężczyzn i 383 kobiety, w sumie 716 mieszkańców. Z tego 464 osób jest w wieku produkcyjnym. 118 mieszkańców osiągnęło już wiek poprodukcyjny, a 134 to dzieci i młodzież, która nie przekroczyła 18 roku życia. Głównym źródłem utrzymania są gospodarstwa rolne, praca w sektorze usługowym, a także renty i emerytury w przypadku osób starszych. Część mieszkańców korzysta z zasiłków dla bezrobotnych i z pomocy społecznej.

Główne źródła utrzymania we wsi to praca w sektorze produkcyjno – usługowym na terenie wsi i poza nią, praca w rolnictwie, emerytury i renty, oraz zasiłki dla bezrobotnych i pomoc społeczna.

POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA

Świerzno jest położone w północno - zachodniej części województwie zachodniopomorskim oraz w północno – wschodniej części powiatu kamieńskiego w odległości 13 km od Kamienia Pomorskiego. Miejscowość ta jest obecnie siedzibą gminy. Od strony północnej sąsiaduje z gminami Dziwnów i Rewal, od wschodniej z Gryficami i Kanicami, a od południowej z gminą Golczewo.

Wieś otaczają ze strony wschodniej i północnej tereny lesiste Świerzniański Las i Nicznowska Puszcza. Teren jest stosunkowo równinny, płasko urzeźbiony zaznaczony niewielkimi wzniesieniami.

Świerzno posiada korzystne położenie w dobrze rozwiniętym układzie dróg wojewódzkich powiatowych i gminnych. Umożliwia to łatwe skomunikowanie z pozostałymi miejscowościami na terenie gminy, jak również zapewnia dogodną komunikację z miastem powiatowym, siedzibą województwa i sąsiednimi gminami.

Największe znaczenie dla wsi mają drogi wojewódzkie nr 103 i nr 105. Droga nr 103 Kamień Pomorski – Trzebiatów umożliwia podróż w kierunkach wschodnim i zachodnim. Zapewnia ona między innymi połączenie wsi gminnej z miastem powiatowym Kamieniem Pomorskim. Natomiast droga nr 105 Świerzno – Gryfice przebiega przez miejscowości Brojce i Rzesznikowo i wiąże Świerzno z Gryficami. Droga ta jest drogą dojazdową do drogi krajowej nr 6 Szczecin – Kołobrzeg – Gdańsk. Miejscowość z innymi wsiami w gminie łączą drogi powiatowe. Droga powiatowa nr 41-131 zapewnia połączenie Świerzno – Gostyń oraz droga powiatowa nr 41-186 połączenie Świerzno – Chomino.

Podstawowa komunikacja pasażerska odbywa się w oparciu o przewozy autobusowe. Sieć ta jest dobrze rozbudowana i obejmuje swoim zasięgiem wszystkie miejscowości w gminie. Ze względów turystycznych uruchomione są dogodne połączenia autobusowe z miejscowościami typowo nadmorskimi.

Obecna sieć drogowa wymaga ciągłych napraw, remontów i przebudowy w celu zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Głównie nawierzchnie większości dróg powiatowych są w złym stanie technicznym, co powoduje konieczność wprowadzania ograniczeń w ruchu.

WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE

W okolicy wsi Świerzno występują obszary rzadko spotykane i wyróżniające lokalny krajobraz oraz cenne przyrodniczo z uwagi na występowanie chronionych lub zagrożonych gatunków roślin, zbiorowisk roślin, miejsc bytowania i rozrodu rozmaitych gatunków fauny, skupisk starodrzewu, alei i szpalerów drzew.

Teren jest równinny, płasko urzeźbiony zaznaczony niewielkimi wzniesieniami, jego urozmaicenie stanowią enklawy leśne. W regionie miejscowości na skutek transgresyjnej działalności morza powstały tereny bagienne. Na wschód i na północ od Świerzna znajdują się tereny lesiste Świerzniański Las i Nicznowska Puszcza. Na obszarze Leśnictwa Świerzno występują śródleśne oczka wodne – „Świerzniańskie Mszary”.

Śródleśne oczka – niezwykle cenne z przyrodniczego punktu widzenia, stanowią element hydrografii obszaru, mają charakter dystroficzny i częściowo są pokryte pływającym pyłem. W tych terenach, ze względu na ich ukształtowanie zachowały się rzadkie i ginące gatunki roślin. Można tam spotkać storczyka błotnego, czernienie błotne, rosiczkę okrągolistną, grzybienia białego i inne. W podmokłych terenach Świerzniańskich Mszar ma swoje miejsce stałego bytowania i rozrodu ropucha szara, żaba zielona i brunatna oraz żuraw.

Część ludności wiejskiej trudni się rolnictwem, dlatego większość obszarów w okolicy wsi to użytki rolne. Niektóre z występujących tu gleb żytnich zaliczana jest do gleb o wysokiej jakości. W okolicy występują poza tym gleby pszenne, żytnie łubinowe oraz pastewne. Dominują tu gleby brunatne kwaśne i wylugowane wytworzone z piasków gliniastych mocnych i glin lekkich.

Klimat przypomina klimat w miejscowościach nadmorskich, jest jednak od niego znacznie łagodniejszy i charakteryzuje się większą zaciszą. W obszarze tym średnia roczna temperatura wynosi 8,3 stopnia, najcieplejszym miesiącem jest sierpień a najzimniejszym styczeń. W Świerznie i jego okolicach roczna suma opadów jest wyższa niż w obszarach przylegających bezpośrednio do morza. Klimat w tym regionie jest bardziej wyrównany niż w sąsiednich obszarach.

W okolicy wsi przebiegają atrakcyjne widokowo trasy wędrowne oraz tereny w pobliżu obiektów zabytkowych architektury sakralnej i świeckiej, które również dodają okolicy kolorytu i unikatowego charakteru.

WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

ŚRODOWISKO KULTUROWE, ZABYTKI

Kościół parafialny p. w. św. Trójcy – jest to kościół ryglowy. Został wzniesiony w 1681 roku. W roku 1708 przedłużono stronę zachodnią, a w 1727 rozbudowano stronę wschodnią. Jest to kościół salowy, bez żadnych wewnętrznych podziałów. Ściany obwodowe ryglowe wspierają się na szkielecie konstrukcyjnym z dębiny i wypełnienie są cegłą ceramiczną. Ściany obwodowe osadzone są na kamienno-ceglanych ławach fundamentowych. W kościele jest strych jednoprzestrzenny. Dach jest trójspadowy, połacie pokryte karpiówką ułożoną w "rybią łuskę". Oryginalne okna zachowały się jedynie na wieży, pozostałe to okna wtórne - o ostrołukowych nadprożach, prostokątne. Podłoże stanowi betonowa posadzka. Z zachodniej ściany ryglowej wybudowana jest wieża. Ma zwieńczenie w formie hełmu na rzucie ośmiobocznym. Pamiątką po minionych czasach jest napis umieszczony na jednej z belek w przyziemiu wieży: Baumeister Hand Wangerin Anno 1708 Dawid Wangerin den 26 Martij. Przy zachodniej ścianie szczytowej zachowała się empora muzyczna. Pierwotnie podobne empory z drewna sosnowego znajdowały się wzdłuż obu ścian długich. W części centralnej umieszczone zostały organy firmy Grüneberg - Stettin 19 o trójdzielnej obudowie. Pierwotnie znajdowały się tutaj organy szafowe z XVIII w. Na nieistniejących obecnie emporach wschodniej północnej i południowej umieszczone były tzw. wywody szlacheckie Bogislaffa Bodo v. Flemminga oraz różnego rodzaju napisy, daty oraz herby. Pierwotnie ołtarz umiejscowiony był mniej więcej pośrodku nawy; był to tzw. ołtarz ambonalny jego fragmenty

w formie wtórnej stanowią obecny ołtarz z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem umieszczoną centralnie. W kościele znajdowało się niegdyś cenne wyposażenie ruchome; źródła wymieniają m.in.: srebrne kielichy z grawerowanymi herbami Flemmingów srebrna złożona patera z 1707 r., klepsydra z 1727 r., woreczek z dzwonkiem do zbierania datków z 1797 r. dwa barokowe świeczniki z drewna. Cennym elementem wyposażenia była również chrzcielnica z drewna sosnowego z 1730 r. umieszczona pierwotnie na barierze ołtarza.

Kościół zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części wsi, na działce przykościelnej w kształcie prostokąta. Wokół kościoła rosną kasztanowce. Teren przykościelny od południa i wschodu ogrodzony ażurowym murem ceglany. Po północnej stronie budynku kościelnego znajduje się niewielki cmentarzyk; na którym zachowały się nagrobki z końca XIX w.

Dwór myśliwski – został wybudowany w Świerznie w latach 1718-1730 z inicjatywy hrabiego Bogusława Bodo Fleminga i jest to pierwsza na Pomorzu Zachodnim rezydencja z dziedzictwem honorowym. Podobnie jak kościół ma konstrukcję ryglową. Przymuszczałnie budowniczym był J. A. Hase ze Stargardu. Zabudowania dworskie mieszczą się na północ od drogi do Kamienia Pomorskiego. Do dworu prowadzi droga wysadzana kasztanowcami i otacza go zabytkowy park. Budynki dworskie okalają prostokątny dziedziniec. Mury budynków są z ryglówki z drzewa dębowego i wypełnione cegłą. Fundamenty wykonano z polnego kamienia. Dachy wszystkich obiektów są mansardowe z naczółkami, kryte dachówką-karpiówką w koronkę. Na budynku zachodnim i południowym zachowały się stare dekorowane kominy. Szczególnie interesujące są zachowane na drewnianym sklepieniu lustrzanym w sali balowej budynku południowego malowidła. Zostały one wykonane farbą klejową na białym tle. W lustrze sklepienia, w prostokątnych ramach namalowano w tonacji różowo - niebieskiej zachmurzone niebo ze słońcem, księżycem i gwiazdami. Na spływach sklepienia znajduje się balustrada, a za nią postacie z balu kostiumowego. Pamiątką po dawnych właścicielach dworku jest tablica z herbem Flamingów trzymany przez herosów umieszczona nad emporą muzyczną. Poniżej jest imię i tytuł Bogusława Bodo Fleminga oraz rok 1728. Całość otacza symetrycznie rozplanowany, klasyczny ogród francuski. Kompleks budynków wraz z parkiem jest przykładem XVIII - wiecznej sztuki planowania zespołów pałacowych na Pomorzu Zachodnim.

We wsi Świerzno istnieje Szkoła Podstawowa im. Juliana Gúnera oraz Gimnazjum. Uczniowie pod okiem wykwalifikowanej i doświadczonej kadry mogą rozwijać swoje zainteresowania i uzdolnienia. Tradycją szkoły jest uroczyste obchodzenie świąt szkolnych: Dnia Edukacji Narodowej, Pasowania na Pierwszaka, szkolnej Wigilii, Święta Wiosny, rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego. Co roku za wysokie wyniki w nauce, dobre zachowanie i pracę na rzecz szkoły najlepsi uczniowie otrzymują nagrody i wyróżnienia. W codziennej pracy z młodzieżą obie instytucje starają się sprostać wszelkim oczekiwaniom społecznym oraz stworzyć korzystne warunki do pełnego rozwoju wszystkich uczniów. Ich celem jest, aby każde dziecko czuło się bezpiecznie, mogło rozwijać swoje uzdolnienia i zainteresowania, aby jak najlepiej było przygotowane do dalszej edukacji i życia w nowoczesnym społeczeństwie. Oba te obiekty posiadają zaplecze rekreacyjno – sportowe i zaspokajają potrzeby mieszkańców z tego zakresu. Szkoła Podstawowa posiada zaplecze

kuchenne oraz halę sportową o wymiarach 36m x 18m. Pomieszczenia klasowe są widne i jasne. Gimnazjum umieszczone jest w nowym budynku i wyposażone w salę komputerową z możliwością korzystania z Internetu. Obok placówki jest również sportowe boisko szkolne. Gimnazjum wraz ze szkołą podstawową jest idealnym ośrodkiem kolonijnym w okresie wakacji, szczególnie dla grup sportowych.

Na terenie Świerzna działa Biblioteka publiczna, której podlegają trzy filie: w Gostyniu, Chominie i Stuchowie. Biblioteka ta stanowi bardzo ważne ogniwo infrastruktury kulturalnej, oświaty i gospodarki. Wspomaga szeroko rozumianą edukację społeczną. Zapewnia bezpłatny i szeroki dostęp do dóbr kultury polskiej i światowej za pośrednictwem książki, czasopism i zbiorów specjalnych. Wszystkie trzy biblioteki są połączone z księgozbiorem bibliotek szkolnych i działają na terenie szkół, jednak nadal są Bibliotekami Publicznymi. Poprzez szeroki zakres zbiorów biblioteka wzbogaca procesy dydaktyczno-wychowawcze szkoły, wspiera jej działania kształcąco-wychowawcze, kształtuje nawyki kulturalnego obcowania z książką. Jako lokalny ośrodek informacji stara się zapewniać społeczeństwu szeroki dostęp do wiedzy i wszelkiego rodzaju informacji lokalnej, promować książkę i czytelnictwo w społeczności lokalnej. Biblioteka posiada uniwersalny charakter zbiorów bibliotecznych i jego systematyczne uzupełnianie sprzyja zaspokajaniu potrzeb użytkowników różnych grup wiekowych i wykonywanych zawodów.

Opieka nad ludźmi pokrzywdzonymi przez los oraz znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej sprawowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizuje zadania z zakresu przyznawania i wypłacania zasiłków celowych i specjalnych celowych, przyznawanie pomocy rzeczowej, kierowanie osób wymagających opieki do domów pomocy społecznej oraz inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy.

TURYSTYKA

Świerzno jest położone w rejonie malowniczych szlaków turystyki pieszej i rowerowej. W regionie nie ma uciążliwego przemysłu, więc odwiedzający te tereny mogą cieszyć się pięknem nieskażonej przyrody. Atrakcyjne widokowo trasy łączą ten region z pasem nadmorskim. Takie położenie stwarza możliwości dla różnych form wypoczynku. Szczególnie proponowane są szlaki turystyczne to:

- Szlak Cystersów: Kamień Pomorski - Jatki - Świerzno - Cerkwica – Trzebiatów.

Jest to malownicza droga obsadzona aleją kasztanowców i lip, przecinająca rozległe łąki i pola. Częściowo droga biegnie wzdłuż nasypu dawnej kolejki wąskotorowej, która może zostać wykorzystana w przyszłości na turystyczną ścieżkę rowerową.

- trasa: Świerzno - Stuchowo - Gryfice.

Trasa ta prowadzi w pobliżu zabytkowego pałacu w Stuchowie i przez największy w województwie zachodniopomorskim park (41 ha). Istnieją potencjalne możliwości wykorzystania walorów turystycznych wymienionych terenów:

- nowe piesze szlaki turystyczne

Sz szczególnie godna polecenia jest malownicza droga polna prowadząca za leśniczówką w Świerznie. Na uwagę zasługuje również 1,5 km odcinek drogi od Stuchowa w stronę Dobrzynia prowadząca przez miejsce zwane tajemniczo „Wzgórzem Wisielców”. Szlak turystyczny Chomino – Benice prowadzi przez jedno z najciekawszych obiektów w gminie - "Łabędzie Bagno". Jego powierzchnia wynosi ok. 60 ha i obejmuje małe zbiorniki wodne, torfowiska porośnięte lasami mieszanymi z brzozą brodawkowatą i różnowiekową sosną.

- szlaki rowerowe

Szlaki te prowadzą przez najciekawsze tereny gminy w pobliżu obiektów zabytkowych architektury sakralnej i świeckiej. Warta polecenia jest wycieczka nasypem dawnej kolejki prowadząca przez Kamień Pomorski, Gostyniec i Pobierowo. Następnie szlak widokowy: Świerzno - Gostyniec - Gostyń - Pobierowo, przecinający tereny podmokłe i bagienne oraz zespół pałacowo - parkowy w Gostyniu oraz wycieczka przez miejscowości, w których zachowały się obiekty będące pod opieką konserwatorską: zabytkowe zespoły parkowo - pałacowe i folwarczne, kościoły i cenny starodrzew: Gostyń - Sulikowo - Las Sulikowski - Redliny - Ugory - Jatki - Jezioro Jatkowskie - Łabędzie Bagno - Margowo - Chomino - Kępica - Stuchowo - Świerzno – Gostyniec.

Odwiedzający Świerzno w celach turystycznych nie mogą opuścić tamtych terenów bez odwiedzin w gospodarstwie agroturystycznym pani Heleny Troyberg, które znajduje się w niedaleko położonej wsi Redliny. Posiadłość "Red Lion Farm" leży wśród lasów i łąk - 7 km od morza. Gospodarstwo posiada stadninę koni wraz z ośrodkiem jeździeckim i małą bazą noclegową. Zapewnia wspaniale spędzony czas na łonie natury, podczas jazdy konnej i kąpieli słonecznych.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI ŚWIERZNO

MOCNE STRONY:

- Decydujące znaczenie ma korzystne położenie miejscowości w obszarze nadmorskim atrakcyjnym ze względów turystycznych. Świerzno w porównaniu z innymi miejscowościami położonymi nad morzem charakteryzuje się stosunkowo dużą zaciszą. Posiada korzystne warunki mikroklimatyczne, które wyrażają się w bardziej wyrównanych niż na sąsiednich obszarach amplitudach temperatur rocznych i dobowym dobrym nasłonecznieniem.
- Ważnym aspektem jest również usytuowanie w pobliżu dróg wojewódzkich nr 103 i nr 105 oraz łatwe połączenie z drogą krajową nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk. Dogodne jest także połączenie komunikacyjne do pasa nadmorskiego.
- Dobrze utrzymana jest infrastruktura techniczna. Świerzno zaopatrywane jest w wodę przez wodociąg lokalny. W miejscowości działa również oczyszczalnia ścieków mechaniczno – biologiczna obsługująca zabudowę mieszkaniową oraz zakłady usługowe. Wieś jest zgazyfikowana.

- Na terenie miejscowości występują instytucje tj. poczta i ośrodek pomocy społecznej. Poza tym zagwarantowana jest doraźna pomoc medyczna.
- Mieszkańcy mają dostęp do edukacji dzięki zlokalizowanej w Świerznie Szkole Podstawowej im. Juliana Grünera oraz Gimnazjum. Te ośrodki edukacyjne wyposażone są w dobrej jakości zaplecze dydaktyczno – sportowe. Szkoła Podstawowa posiada halę sportową oraz zaplecze kuchenne. Gimnazjum mieści się w nowym budynku, wyposażone jest w salę komputerową z możliwością korzystania z Internetu. W pobliżu znajduje się kompleks boisk sportowych ze sztuczną nawierzchnią.
- W Świerznie jest biblioteka gminna, której zasoby wynoszą prawie 20.000 woluminów. Jest to jedna z czterech bibliotek zlokalizowanych na terenie gminy i funkcjonuje w połączeniu z księgozbiorem bibliotek szkolnych.
- Najcenniejsze walory zabytkowe w Świerznie to ryglowy Kościół Parafialny p.w. św. Trójcy wzniesiony w 1681 r. oraz Dwór myśliwski, wybudowany z inicjatywy hrabiego Bogusława Bodo Flemminga w latach 1718-1730.
- W okolicy wsi przebiegają atrakcyjne widokowo trasy wędrowne oraz tereny w pobliżu obiektów zabytkowych architektury sakralnej i świeckiej. W miejscowości Świerzno, jak również w pozostałych wsiach w gminie, istnieją i funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne i baza noclegowa. Są to sprzyjające warunki dla rozwoju różnych form wypoczynku, w tym szczególnie turystyki pieszej i rowerowej. Szczególną uwagę należy zwrócić na gospodarstwo agroturystyczne pani Heleny Troyberg położone we wsi Redliny. Funkcjonuje tam stadnina koni wraz z ośrodkiem jeździeckim i małą bazą noclegową.
- Walory przyrodnicze, tereny zielone przy wsi dają podstawy do rozwoju aktywizacji gospodarczej. W okolicach wsi Świerzno występują obszary rzadko spotykane i wyróżniające lokalny krajobraz oraz obszary cenne przyrodniczo z uwagi na występowanie chronionych lub zagrożonych gatunków roślin, zbiorowisk roślin, miejsca bytowania i rozrodu rozmaitych gatunków fauny, skupisk starodrzewu, alei i szpalerów drzew nie zgłoszonych do ochrony pomników i inne.
- W okolicach Świerzna występują rozległe płaty gleb o wysokiej jakości, które powinny stanowić podstawowy ekosystem żywicielski i naturalną podstawę rozwoju gospodarczego wsi i regionu.
- Na wschód i na północ od Świerzna znajdują się tereny lesiste Świerzniański Las i Nicznowska Puszcza. Tereny te są bogate w zwierzynę łowną i stanowią atrakcję dla odwiedzających te tereny myśliwych zagranicznych.
- Wszyscy mieszkańcy mają możliwość przyłączenia się do sieci telefonicznej, poza tym miejscowość Świerzno znajduje się w strefie obsługi telefonii bezprzewodowej.
- Atutem Świerzna jest także aktywna i otwarta społeczność lokalna. W związku z położeniem miejscowości i uwarunkowaniami obszar ten może być atrakcyjny dla przyszłych inwestorów.

SŁABE STRONY:

- Głównym problemem jest niskie zagospodarowanie rolnych gruntów państwowych będących w posiadaniu Agencji Nieruchomości Rolnych
- Zanedbane w dużym stopniu urządzenia melioracyjne.
- Rolnicy mają trudności ze zbytem nieprzetworzonych płodów rolnych.
- Brak odpowiedniej bazy obsługi ruchu turystycznego.
- Braki w infrastrukturze komunalnej i zły stan techniczny dróg. Na terenach zabudowanych szerokość jezdni, jak również jakość dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich nie odpowiada wymaganym klasom.
- Brak ścieżek ekologicznych, tras rowerowych i spacerowych oraz tras dla turystyki konnej.
- Brak pensjonatów o wysokim standardzie i gospodarstw turystycznych, co między innymi uniemożliwia zakwaterowanie na terenie gminy zagranicznych myśliwych.
- Brak ofert dla potencjalnych inwestorów i planów zagospodarowania przestrzennego.
- Brak zachęty dla inwestorów, np. okresowego zwolnienia z opłat podatków.
- Brak terenów uzbrojonych w infrastrukturę techniczną.
- Wysoki poziom bezrobocia, w tym szczególnie wśród bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.
- Brak przedsiębiorczości wśród osób dotkniętych bezrobociem.
- Dużym problemem Świerzna jest wysokie bezrobocie. Jest to związane głównie z niskimi kwalifikacjami bezrobotnych.

SZANSE:

- Rozwój agroturystyki i różnych form turystyki związanej z atrakcyjnym krajobrazem, dużymi kompleksami leśnymi i położeniem nadmorskim, a co za tym idzie również rozbudowa istniejącej bazy turystycznej. Działania w tej dziedzinie mają przyczynić się do napływu turystów oraz obniżenia bezrobocia poprzez zatrudnienie w tej branży. Taka sytuacja stworzy możliwość alternatywnych źródeł zarobkowania dla rolnictwa oraz skłoni do rozwoju rynku drobnych usług, małej przedsiębiorczości i agrobiznesu. Napływ turystów zwróci uwagę ludności wiejskiej na posiadane przez nią dziedzictwo kulturowe, a co za tym idzie opiekę i odnowę często zanedbanych zabytków.
- Zaobserwowany wysoki popyt na nieruchomości dla celów rekreacyjno – wypoczynkowych wpłynie na rozwój infrastruktury komunalnej, a także skłoni do opracowania planów zagospodarowania przestrzennego.
- Aktywizacja produkcyjna i restrukturyzacja rolnictwa tj. dostosowania kierunków produkcji do wymogów rynku, unowocześnienia form organizacji produkcji, rozwoju usług, przetwórstwa, przechowalnictwa i przygotowania do sprzedaży dużych i jednorodnych partii towarowych.
- Uzyskanie środków z funduszy strukturalnych i dotacji krajowych na priorytetowe zadania inwestycyjne. Realizacja tych zadań zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości i wpłynie na poprawę jakości życia jej mieszkańców. Działania związane z odnową wsi za pomocą środków unijnych dotyczą zazwyczaj najważniejszych wartości związanych z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co

można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym. Podejmowanie takich działań przyczyni się również do zwiększenia aktywności społecznej ludności wiejskiej i zacieśniania więzi międzyludzkich.

- Szansą rozwoju wsi jest współuczestniczenie w działaniach i programach realizowanych na terenie powiatu i województwa. Szczególne znaczenia ma tu realizowany w ramach Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego program operacyjny – rozwój turystyczno – rekreacyjny gminy na bazie potencjału historyczno – kulturowego. W ramach tego programu preferowane są Inwestycje w zakresie pobudzania rozwoju różnych form turystyki, które wymagają dofinansowania w ramach infrastruktury turystycznej i stałej profesjonalnej promocji. Może to być szansą do budowy ścieżek rowerowych i ekologicznych w miejscowości i jej obrębie.

ZAGROŻENIA:

- W miejscowości występuje wysokie bezrobocie. Spowodowane jest to tym, że znaczna część mieszkańców to byli pracownicy PGR, którzy obecnie utrzymują się głównie z pracy dorywczej i zasiłków z opieki społecznej. Większość z nich posiada niskie kwalifikacje zawodowe.
- Z uwagi, że produkcja rolnicza, szczególnie w odniesieniu do małych indywidualnych gospodarstw rodzinnych jest niskodochodowa i obarczona dużym ryzykiem związanym z rodzajem branży następuje ciągle zubożanie społeczeństwa.
- Niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa. To tendencja występująca zarówno w Polsce, jak i w większości społeczeństw zachodniej Europy. Zmniejszenie się liczby ludności i podwyższenie jej wieku prowadzi do osłabienia rejonu. Starzenie się społeczeństwa, a zwłaszcza spadek udziału najbardziej dynamicznych i rozwojowych roczników między dwudziestym, a trzydziestym rokiem życia, powoduje spadek mobilności społecznej. Wiadomo, że społeczeństwa biologicznie młode są dynamiczne, przedsiębiorcze innowacyjne i rozwojowe.. Natomiast społeczeństwa biologicznie stare są konserwatywne, stagnacyjne, konsumenckie i mało rozwojowe.
- Migracja młodzieży do dużych miast i emigracja zarobkowa. Zjawisko to spowodowane jest brakiem możliwości znalezienia pracy w regionie i perspektywą poprawy i podniesienia standardu życia.

ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ŚWIERZNO– WIZJA ROZWOJU WSI

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> • Kościół ryglowy p. w. św. Trójcy z XVII wieku, • Dwór myśliwski, • Szkoła podstawowa i gimnazjum, • Atrakcyjne i oryginalne szlaki 	Co ma ją wyróżniać?	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój turystyki i efektywne wykorzystanie w tym celu występujących walorów przyrodniczych. • Kompleksowa baza rekreacyjno – sportowa, • Odnowione i nowe szlaki turystyczne.

	<p>turystyczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Walory przyrodnicze. 		
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> • Jest to wieś gminna, więc jest odpowiedzialna za zaspokajanie podstawowych potrzeb społeczności lokalnej i dostarczanie różnorodnych usług publicznych • Jest miejscem zamieszkania ludności. 	Jakie ma pełnić funkcje?	Prócz pełnionej obecnie funkcji mieszkaniowej i innych wynikających z faktu piastowanego przez wieś urzędu, wieś stanie się ośrodkiem kulturalno – turystycznym. Posiadać będzie kompleksową bazę rekreacyjno – sportową i stanie się centrum informacji turystycznej o regionie i gminie.
Kim są mieszkańcy?	Mieszkańcy to głównie pracownicy leśni, rolnicy i bezrobotni. Dużą grupą są również emeryci i renciści. Ludzie młodzi emigrują do większych miast w celu poprawy swoich warunków bytowych. Społeczeństwo z roku na rok ubożeje. We wsi są duże zasoby siły roboczej. Więzy międzyludzkie są słabe i ludność cechuje niski poziom motywacji do działania.	Kim mają być mieszkańcy?	Przyszłością wsi będą zintegrowani mieszkańcy, podnoszący swoje kwalifikacje i poziom wykształcenia, zaangażowani w życie wsi i jej rozwój. Dzięki silnej motywacji do pracy i działań społecznych będą nieustannie wpływać na podwyższanie poziomu swojego życia i prestiż regionu.
<i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i>		<i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i>	
Co daje utrzymanie?	Obecnie źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w sferze produkcyjnej usługowej i niewielkie gospodarstwa rolnicze o niskim stopniu dochodowości. A także reny i emerytury, zasiłki dla bezrobotnych i pomoc społeczna.	Co ma dać utrzymanie?	Źródłem utrzymania oprócz rolnictwa stanie się prowadzenie własnej działalności gospodarczej, praca w sektorze usługowo – produkcyjnym oraz przede wszystkim turystyka i agroturystyka.

Jak są zorganizowani mieszkańcy?	Jest to wieś gminna, w której wszelkie decyzje podejmowane są przez zebranie mieszkańców i Radę Gminy	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Nastąpi rozszerzenie aktywności mieszkańców w działaniach na rzecz wsi w różnych obszarach. Poprzez organizację imprez w rozwój wsi zaangażowani zostaną młodzi mieszkańcy. Zaczną działać stowarzyszenia kulturalne i turystyczne.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Problemy dotyczące wsi rozwiązywane są na szczeblu administracyjnym, czyli głównie przez Radę Gminy i Wójta.	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Wzrośnie zainteresowanie mieszkańców problemami wsi. W celu ich wspólnego rozwiązywania organizowane będą z inicjatywy samych mieszkańców okresowe spotkania i zebrania wiejskie oraz spotkania z władzami gminy. Nawiązana zostanie współpraca z sąsiednimi miejscowościami, co zwiększy przepływ informacji między mieszkańcami rejonu i możliwość wykorzystania pojawiających się szans rozwoju.
<i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i>		<i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i>	
Jak wygląda wieś?	Wieś Świerzno ma średniowieczny rodowód, co miało wpływ na jej układ przestrzenny. Jest to układ wielodrożnicowy i ulicowy. We wsi zachowały się domy mieszkalne i budynki gospodarcze z końca XIX wieku. Spuścizną po dawnych czasach, niezwykle wzbogacającą krajobraz wsi są zachowane zespoły parkowe, stary dwór myśliwski i kościół. Większość domów	Jak ma wyglądać wieś?	We wsi przyłożą się dużą wagę do zachowania pozostałości dziedzictwa kulturowego. Poczynione zostaną prace w celu zabezpieczenia i renowacji starych budynków – cennych z architektonicznego punku widzenia. Dalsza rozbudowa wsi oparta zostanie na planach zagospodarowania przestrzennego, co przyczyni się do jej estetycznego wyglądu. Duże znaczenia będzie miało utrzymanie czystości we wsi poprzez segregację odpadów. Zagospodarowane zostaną skwerki zieleni i uzupełnione chodniki.

	<p>mieszkalnych posiada wystawki lub ganki, na tych starszych sporadycznie zachowały się ze zdobienia. Budynki gospodarcze są przeważnie murowane z cegły oraz murowano – ryglowe i nietynkowane. Na przestrzeni ostatnich lat najpoważniej ucierpiało tradycyjne, ryglowe budownictwo mieszkalne i gospodarcze.</p>		
<p>Jaki jest stan otoczenia i środowiska?</p>	<p>Na terenie wsi i w okolicy nie ma żadnego uciążliwego przemysłu. Środowisko jest czyste, a jego zasoby są punktem wyjścia do dalszego rozwoju wsi.</p>	<p>Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?</p>	<p>Środowisko naturalne utrzymane zostanie w czystości i będzie nadal przyjazne dla ludzi i przyrody. Położony zostanie nacisk na ochronę jego unikatowych obiektów. Efektywnie wykorzystywane będą naturalne walory przyrodnicze, głównie w celach turystycznych.</p>
<p><i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i></p>		<p><i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i></p>	
<p>Jakie jest rolnictwo?</p>	<p>Rolnictwo we wsi opiera się głównie na indywidualnych, zazwyczaj rodzinnych gospodarstwach, które niestety są zazwyczaj niskodochodowe oraz duże niedoiwestowane</p>	<p>Jakie ma być rolnictwo?</p>	<p>W rolnictwie zostaną zastosowane innowacyjne technologie i rozwiązania, które mają podnieść standard życia i wygodę pracy rolników. Dążyć się będzie do rozwoju głównie rolnictwa ekologicznego.</p>
<p>Jakie są powiązania komunikacyjne?</p>	<p>Wieś położona posiada niezwykle korzystnie w dobrze rozwiniętym układzie dróg wojewódzkich powiatowych i gminnych. Jest usytuowanie w pobliżu dróg wojewódzkich nr 103 i nr 105 oraz łatwe połączenie z drogą</p>	<p>Jakie mają być powiązania komunikacyjne?</p>	<p>Zapewnione zostaną regularne połączenia komunikacyjne do pobliskich miast i innych miejscowości w gminie. Polepszone zostaną nawierzchnie na drogach, co zwiększy bezpieczeństwo w ruchu drogowym i zapewni podróżującym wyższy standard jazdy.</p>

	krajową nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk.		
Co wieś proponuje dzieciom i młodzieży ?	Dzieci i młodzież mają do dyspozycji obiekty sportowe, świetlicę wiejską oraz salę kompu-terową znajdujące się przy szkole i gimnazjum.	Co wieś będzie miała do zaproponowania dzieciom i młodzieży?	Dla młodszych mieszkańców wsi urządzone zostaną ścieżki rowerowe i dróżki wędrówne, co skłoni do większej aktywności fizycznej i zdrowszego trybu spędzania wolnego czasu. Powstanie plac zabaw na osiedlu „leśnym”.

PROGRAM ODNOWY WSI – PLAN DZIAŁAŃ NA LATA 2016 – 2022

MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

NAZWA PROJEKTU	OPIS	REZULTATY REALIZACJI INWESTYCJI	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	KOSZT
Remonty nawierzchni dróg gminnych, ich przebudowa w celu doprowadzenia ich do standardów wynikających z obowiązujących przepisów.	Remonty nawierzchni dróg gminnych, ich przebudowa w celu doprowadzenia ich do standardów wynikających z obowiązujących przepisów	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej.	2017-2022	1 800 000 zł
Budowa, doposażenie i ogrodzenie placu zabaw na osiedlu „leśnym”	Zostanie stworzony i ogrodzony plac zabaw wraz z umieszczeniem ławki, koszy na śmieci, tablic informacyjnych i urządzeń do zabaw dla dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> • Przyczyni się do podniesienia jakości życia na wsi. • Wpłynie znacząco na poprawę warunków bezpiecznej rekreacji i wypoczynku dzieci i młodzieży 	2017-2022	50 000 zł
Rozbudowa remizy strażackiej	Przedsięwzięcie ma na celu rozbudowę	• Doprowadzenie remizy do standardów	2017-2022	100 000 zł

	miejscowej remizy strażackiej	jednostki będącej w KSRG		
Budowa świetlicy wiejskiej	Przedsięwzięcie ma na celu budowę świetlicy wiejskiej w miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości życia kulturalnego we wsi dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych • Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa, 	2017-2022	400 000 zł
Modernizacja oświetlenia ulicznego	Przedsięwzięcie ma na celu uzupełnienie i modernizację oświetlenia ulicznego, szczególnie w kluczowych miejscach gminnych ciągów komunikacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Oświetlenie publicznych miejsc i ciągów komunikacyjnych, • Wzrost bezpieczeństwa na drogach i ogólnodostępnych miejscach postojowych, • Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa, • Poprawa wyglądu miejscowości. 	2017-2022	800 000 zł
Doposażenie siłowni w hali sportowej	Przedsięwzięcie ma na celu zakup nowego sprzętu sportowego do siłowni mieszczącej się w hali sportowej	<ul style="list-style-type: none"> • Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa, • Poprawa jakości życia mieszkańców • Propagowanie zdrowego trybu życia. 	2017-2022	20 000 zł
Modernizacja stacji uzdatniania wody	Przedsięwzięcie ma na celu modernizację stacji uzdatniania wody	Poprawa infrastruktury wodnej	2017-2022	450 000 zł
Rozbudowa oczyszczalni ścieków oraz montaż kolektora przesyłowego ze Stuchowa	Przedsięwzięcie ma na celu rozbudowę oczyszczalni ścieków oraz montaż kolektora przesyłowego ze Stuchowa	Poprawa infrastruktury wodnej	2017-2022	3 000 000 zł

Zadania w zakresie infrastruktury realizowane będą również przy udziale środków Gminy do 50 % oraz przy pomocy funduszy unijnych PROW 2014 – 2020 oraz RPO Woj. Zachodniopomorskiego.